گزارش

پروانه سلحشوری:مردم به خاطروطن ایستادگی کردند یک جامعهشـناس و نماینده پیشین مجلس شـورای اسلامی با تأکیــد بر اینکه مــردم ایران در طول تجاوز رژیم صهیونیســتی به خاطـر وطن ایسـتادگی کردند، گفـت: همه باید قدر این همبسـتگی و

انسـجام مردم را بدانند. پروانه سلحشـوری، جامعهشـناس و نماینده پیشین مردم تهران در مجلس شورای اسلامی، در گفتوگو با پایگاه اطلاع رسانی دولت، با اشاره به اتحاد و همدلی مثال زدنی ملت ایران در روزهایی که کشور هدف تجاوز نظامی رژیم صهیونیستی قرار گرفته بود، گفت: با وجود نارضایتی هایی که در سال های اخیر در لایه های مختلف جامعه وجود داشــته، همبســتگی روزهای جنگ، حامل پیامهایی مهم برای ارکان مختلف حاکمیت است.

او افزود: اسـرائیل با تکیه بر نارضایتی موجود در کشور، گمان میکرد با آغاز جنگ می تواند اعتراضات داخلی را شعله ور کند. هم زمان حملات شدید نظامی و بمباران روانی سنگینی در رسانههای خارجی شکل گرفت و آنان از تمام این ابزارها استفاده کردند تا همبستگی مردم ایران

سلحشوری با اشاره به مقاومت مردم در برابر این فشارها ادامه داد: برای مردم، کیان ملی مهم است و همین اهمیت باعث ایستادگی شان شد. در شــرایطی که رسانههای خارجی جولان میدادند و برخی از رسانهها نیز در داخل به جای اطلاع رسانی صحیح، به عاملی ضد تبلیغاتی تبدیل شده بودند، مردم ایران مسیر خود را شناختند.

این جامعه شناس و استاد دانشگاه گفت: شما ببینید رسانه ای مانند اینترنشنال این جنگ را صرفا نبرد میان حاکمیت و رژیم اسرائیل معرفی کـرد و مردم را از آن جدا دانسـت، از این طریق قصد داشـت به اهداف خود برســد اما این سطح بالای آگاهی و هوشــیاری مردم بود که اجازه نداد چنین فضایی غالب شود. ملت، ایران و ایرانی بودن را معنا کردند. سلحشوری افزود: تا پیش از این، حتی خود ما نیز واژه «ایران» را همواره با پیشوند و پسوند به کار می بردیم، اما حالا حتی در رسانه های ملی نیــز پرچم ایران را در دســت ســرداری از دوران هخامنشــی میبینیم. همین تغییرات نشـان میدهد که همه در کشور مشکل را میشناسند و میتوانند آن را اصلاح کنند.

او ادامه داد: در شرایطی که تهدیدی ملی متوجه کشور شده بود، دشمن سعی داشت که جنگ برای مردم تعریف نشود و صرفا آن را به رویکردی بـرای مقابله با حاکمیت معرفی کند، اما در عمل اینطور نبود، از این رو وقت آن رسیده که رویکردهای قدیمی تغییر کرده و رویکردهای جدید جایگزین آن شود. مسئولان در این جنگ باید فهمیده باشند که مهمترین سرمایه دفاعی آنان مردم ایران است و از این رو باید سرمایهها نیز صرف

سلحشوری خواستار توجه به رفاه مردم، گشایش در آزادیهای مدنی و سیاسی، آزادی زندانیان سیاسی و رفع کامل حصر شد و تأکید کرد: جامعــه امروز ایــران آتشفشــانی خاموش اســت؛ جنبــش اجتماعی ایران ساکت نیست. واقعیت این است که اگر حاکمیت به احترام این ایستادگی، برای مردم نایستد، حقیقت را بیان نکند و به صداقت روی نیاورد، با تهدیدات تازهتری مواجه خواهیم شد. حتی این آتشبس نیز

او با ابراز تأسف از خسارتهای انسانی و نظامی اخیر گفت: متأسفانه در یک شـب، ۲۰ نفر از نیروهای زبده نظامی کشـور را از دست دادیم. باید این موضوع هم بررسی شـود که چگونه این اطلاعات به دست دشمن افتاده بود. متأسفانه برخی به جای توجه به هشدارهایی که سال ها پیش درباره نفوذ داده شده بود، خود را درگیر مسائلی چون ارسال پیامکهای حجاب و... کــرده بودند. نیروهای نفوذی دقیقــا وظیفه دارند که توجه افكار عمومي را از مسائل اصلي منحرف كنند. بايد ديد چه كساني حاشیهها را برجسته میکنند و چه کسانی اصل ماجرا را پنهان میکنند. این نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی در پایان گفت: مردم بهخاطر وطن ایستادگی کردند و تمام مسئولان کشور هم باید قدر این ایستادگی

مهاجرانی:ازاین پس، رابطه و همکاری ما با آژانس بینالمللی انرژی اتمی شکل جدیدی به خودمی گیرد «فاطمـه مهاجرانـی»، سـخنگوی دولت ایـران در گفتوگو با

المیادیـن تأکید کرد: آنچه رژیم صهیونیسـتی در ابتدا به عنوان اهداف استراتژیک اعلام کرد، در عمل به شکستهای نظامی، امنیتی و بینالمللی تبدیل شدهاند.

به گزارش ایسنا، مهاجرانی در این گفتوگو تصریح کرد: قدرت بازدارندگی و دفاعی ایران نه تنها پابرجا مانده است، بلکه اراده ملی برای حفظ استقلال، امنیت و حاکمیت ملی بیش از هر زمان دیگری نقویت شده است.

جرانی اضافه کرد: رژیم صهیونیســتی اشتباه محاسباتی استراتژیک مرتکب شد و هزینه آن را پرداخت کرد. ادعاهای اسرائیل در مورد نابودی قدرت دفاعی ما در درجه اول برای مصرف داخلی آنها مطرح

او افزود: نیروی دفاعی جمهوری اسلامی ایران یک ساختار عمیق و چندلایه مبتنی بر تواناییهای ملی و داخلی است. آنچه در میدان اتفاق افتاد، نشان داد که ایران از سطح بالایی از آمادگی و توانایی پاسخگویی متقارن و نامتقارن برخوردار است.

سـخنگوی دولت ایران در ادامه تأکید کرد: پاسخ ما به اسرائیل قاطع، مشـروع و بازدارنده بود. برنامه هسـتهای جمهوری اسلامی ایران در چارچوب اهداف صلح آميز به مسير خود ادامه خواهد داد.

مهاجرانی تصریح کرد: از این پس، رابطه و همکاری ما با آژانس بینالمللی انـرژی اتمـی شـکل جدیدی به خـود خواهـد گرفت. اســتانداردهای دوگانه برخی از کشورهای غربی و سکوت آنها در قبال تجاوز اسـرائیل، ضربه شـدیدی بـه اعتبار ادعاهـای آنها درخصوص حقوق بشر و حقوق بینالملل وارد کرده است.

در ادامه این مصاحبه سـخنگوی دولت عنوان کرد: سکوت یا حمایت ضمنی برخی از قدرتها، آنها را در جنایات جنگی همدست میکند. جمهوری اســـلامی با تکیه بر تواناییهای ملی خود، برای هر سناریو و تهدید احتمالی کاملا آماده است.

مهاجرانی همچنین تأکید کرد: ایران آغازگر جنگ نبوده و از دفاع مشروع عقبنشینی نخواهد کرد. امنیت ملی ایران خط قرمز ماست و هر تهدیدی با پاسخ قاطع مواجه خواهد شد.

او در ادامه به المیادین گفت: پیام ایران پیام صلح، همکاری منطقهای و مقابلــه با یک جانبهگرایی و اشــغالگری اســت. ما از همه کشــورها می خواهیم دیپلماسی، احترام متقابل و همکاری را در چارچوب منافع

مهاجرانی تأکید کرد: جنگ تحمیلی اخیر نشان داد که سیاستهای ماجراجویانه و تکیه مطلق بر نظامیگری امنیت نمی آورد، بلکه بی ثباتی را افزایش می دهد. ایران در کنار ملتهای منطقه برای ایجاد صلحی عادلانه و پایدار مبتنی بر کرامت انسـانی ایستاده است. ۲

سه تبریک رهبرانقلاب به ملت ایران در سومین پیام تلویزیونی بعد از تهاجم رژیم صهیونی:

پیروزی بررژیم صهیونی، سیلی سخت به آمریکا واتحاد و يك صدايي فوق العاده ملت

پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری: رهبر معظم انقلاب اسلامی در سومین پیام تلویزیونی به مردم، پیروزی ملت ایران بر رژیم صهیونیستی و ضربات مهلک نیروهای مسلح به این رژیم و همچنین پیروزی بر رژیم آمریکا و سـیلی سـخت جمهوری اسـلامی به آن در برابر حمله بدون دستاورد آنها به مراکز هستهای ایران را درخور تبریک دانستند و با تأکید بر اینکه تبریک سوم، تبریک اتحاد واتفاق فوق العاده ملت ايران است، درخصوص اظهارات گستاخانه رئيس جمهور آمريكا مبنی بر تسلیم ایران، گفتند: این اظهارات حقیقت دشمنی آنها با ملت ایران را افشا و مشخص کرد بهانههای آنها همچون هستهای، موشکی و حقوق بشر در واقع برای پنهانکردن این واقعیت است که به کمتر از تسلیم ملت ایران راضی نمی شوند. البته ملت ایران همواره عزیز و پیروز است و هرگز چنین اتفاقی نخواهد افتاد و این مهملگویی رئیسجمهور آمریکا که برای دهان او هم خیلی بزرگ است، مایه استهزای افراد خردمند و داناست. ایشان پاسخ کوبنده ایران به رژیم صهیونیستی و آمریکا را نشان دهنده این واقعیت خواندند که در آینده نیز هر تعرضی صورت بگیرد هزینه دشمنی و تعرض هزینهای بالا برای متجاوز خواهد بود.

حضـرت آیتالله خامنـهای در این پیام با گرامیداشـت یاد شـهیدان گرانقدر و سـرداران و دانشـمندان ارزشمند شـهید، خطاب به ملت گفتند: این پیروزی چند تبریک لازم دارد. یک تبریک، پیــروزی بر رژیم جعلی صهیونیســتی اســت که با وجــود آن همه هیاهو و ادعــا در زیر ضربات جمهوری اسلامی تقریبا از پا در آمد و له شد.

ایشـان با تأکیــد بر اینکه توانایی جمهوری اســلامی در واردکردن چنین ضربــات کوبندهای در مخيّله صهيونيستها نمي گنجيد، افزودند: نيروهاي مسلح ما به كمك الهي توانستند از دفاع چند لایه و پیشـرفته آنها عبور و بسـیاری از مناطق شهری و نظامی آنها را زیر فشار موشک ها و تهاجم قوی سلاحهای پیشرفته خود با خاک یکسان کنند.

رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: رژیم صهیونیستی باید بداند که تعرض به جمهوری اسلامی هزینه سنگینی برای آن خواهد داشت که بحمدالله این اتفاق افتاد و افتخار آن متعلق به نیروهای مسلح و مردم عزیزمان است که این نیروها را در درون خود پرورش داده و با پشتیبانی، دست آنها را برای چنین کار بزرگی، باز و قوی کردند.

رژیم آمریکا وارد جنگ مستقیم شد، چراکه احساس کرد اگر وارد نشود، رژیم صهیونیستی بهکلی نابود خواهد شد؛ بنابراین برای نجات رژیم وارد شد، اما هیچ دستاوردی از این جنگ نداشت. حضرت آیتالله خامنهای حمله به مراکز هستهای کشورمان را درخور پیگیری جزائی مستقل در دادگاهـي بينالملـل خواندند و افزودند: البتـه آنها هيچ كار مهمي نتوانسـتند انجام دهند و

ایشان تبریک دوم به ملت ایران را مربوط به پیروزی بر رژیم آمریکا خواندند و خاطرنشان کردند:

بزرگنمایی غیرمتعارف رئیس جمهور آمریکا نشان دهنده احتیاج او به پوشاندن حقیقت مهم پیروزی جمهوری اســـلامی بود. ایشـــان با اشاره به سیلی ســخت و متقابل جمهوری اسلامی به َ آمريكا با حمله پايگاه مهم آنها در منطقه يعني العُديد، خاطرنشان كردند: آمريكاييها كه حمله خود را بزرگنمایی کردند، در قبال پاسخ ایران دست به کوچکنمایی زدند، درحالیکه این اتفاق بزرگی است که نشان داد جمهوری اسلامی به مراکز مهم آمریکا در منطقه دسترسی دارد و در وقت مقتضى عليه آنها اقدام ميكند.

رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: این حادثه در آینده نیز قابل تکرار است و هر زمان تعرضی صورت بگیرد، هزینه بالایی برای دشمن و متعرض در پی خواهد داشت.

ایشان تبریک سوم را تبریک اتحاد و اتفاق فوقالعاده ملت ایران در برابر تجاوز برشمردند و افزودند: ملت ۹۰میلیونی، یکصدا، شانه به شانه و بدون هیچگونه تفاوتی در خواستهها و اهداف خود یکپارچه ایســتادند، شــعار دادند، از اقدام نیروهای مسلح حمایت کردند و پس از این

حضرت آیتالله خامنهای خاطرنشان کردند: ملت ایران، بزرگواری و شخصیت ممتاز و برجسته

خود را نشان داد و ثابت کرد که در هنگام لازم، یک صدا از این ملت شنیده خواهد شد. ایشان در بیان نکتهای اساسی از حوادث اخیر با اشاره به یکی از اظهارات رئیسجمهور آمریکا مبنى بر اینکه ایران باید تسلیم شود، گفتند: این حرف البته براى دهان رئیس جمهور آمریکا خیلى بزرگ و مایه استهزای کسانی است که ایران با عظمت و با تاریخ و فرهنگ کهن و عزم پولادین ملی را می شناسند اما این اظهارات یک حقیقتی را لو داد که معارضه آمریکا با ایران از اول انقلاب تاکنون تحت عناوینی همچون حقوق بشر، دموکراسی، حقوق زن، غنی سازی و مسئله هستهای یا توان ساخت موشک، همگی بهانهجویی بوده و آنها در واقع فقط به دنبال تسلیم ایران هستند. رهبر انقلاب با اشاره به خودداری مقامهای سابق آمریکا از بیان عریان این واقعیت و پنهانکردن آن زیر الفاظ، خاطرنشان کردند: ملت ایران بداند که علت معارضه با آمریکا خواست و اهانت بزرگ آنها برای به تسلیم کشیدن ایران است که البته چنین اتفاقی هرگز نخواهد افتاد. ایشان ملت ایران را ملتی بزرگ و ایران را کشوری قوی، پهناور و برخوردار از تمدن کهن و ثروت فرهنگی و تمدنی صدها برابر بیشــتر از آمریکا و امثال آن خواندند و افزودند: با وجود این حقایق، انتظار تسلیم ایران در برابر کشوری دیگر، یکی دیگر از مهملگوییهای غلط است که یقینا مایه استهزای افراد دانا و خردمند واقع خواهد شد.

حضرت آیتالله خامنهای در پایان تأکید کردند: ملت ایران عزیز و پیروز است و عزیز و پیروز خواهد بود و به توفیق الهی عزت و شرف آن محفوظ خواهد ماند.

بيانيه شوراي اطلاع رساني دولت برای حضور در مراسم تشییع فرماندهان وسربازان وطن

شـورای اطلاعرسـانی دولـت در بیانیــهای از عمــوم مــردم، گروهها و اهالی رسانه دعوت کرد تا در روز شنبه حضوری گســترده در مراســم تشییع پیکرهای مطهر فرماندهان غیور و سربازان وطن داشته باشند. به گزارش پاد، متن بیانیه پایگاه اطلاعرسانی دولت در ادامه آمده است: «إِنّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمّ اسْتَقَامُوا

تَتَنَزَّلُ عَلَيْهَمُ الْمَلَائكَـةُ أَلَّا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُـوا وَ أَبْشـرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتـي كُنْتُمْ تُوعَــدُونَ (فصلت:٣٠) تجاوز آشــكار رژیم صهیونی به خاک ایران هرچند جانهای عزیزی از مردم بیگناه، دانشمندان برجسته و فرماندهان دلاور را از ما گرفت و داغ بزرگی بر دلهای ما نهاد اما تاریخ این مرز و بوم بارها ثابت کرده که رمز بقا و ماندگاری، همبسـتگی مـردم و حراسـت از خونهای پاک ریختهشـده در راه وطن اسـت. مردم فهیم و عزیز کشورمان در این جنگ تحمیلی، با درک درست از موقعیت تاریخی و خطیر خود، پشتیبان فرماندهان و سربازان میهن بودند و اینک در موسم بدرقه، جلوههای ســپاس و قدرشناســی را بــه نمایش خواهند گذاشت. شورای اطلاعرسانی دولت از همه مـردم، گروهها و اهالی رسانه دعوت میکند تا روز شنبه با حضور گســترده خود در مراسم تشييع پیکرهای مطهر فرماندهان غیور و سـربازان وطن، همچنان نقش آفرین و روایتگر این روزها باشـند. حضوری که تصویرش بزرگترین عامل بازدارندگی در برابــر متجاوزیــن و بدخواهان این کشـور اسـت. «ایران از پای نمیافتد، می تپد و چون ققنوس از خاکستر خود

يادداشت

ادامه از «مردم» نزد سوفکلس

صفحه در مقام «انسان» چنین

جایی برای انکار مردم باقىنمانده هایدگر در تحلیل به کارگیری

ا صحت المحت داشــته باشــيم: گفتن اینکه انسان to deinotaton است، یعنی شگفتترین شگفتیهاست، به این معنی نیست که صفت خاصی به انسان نسبت بدهیم، چنانکه گویی چیز دیگری هم هست؛ نه، آن سطر شعر میگوید شگفتترین شگفتیها بودن خصلت اساسی ذات انسانی است و همه خصلتهای دیگر باید در این خصلت جای بگیرند». انسان شگفتیساز است، مردم شگفتی سازند. این ۱۲ روز اخیر نشان داد تا چــه میزان دیدگاهها و تحلیلها از آنچه مـا «مردم ايـران» مىناميم فاصلـه دارد. جامعـه و مـردم ایران نشان دادند به بلوغ سیاسی نزدیک شدهاند. آنان مستقل از هر تبلیغات داخلی و خارجی ب عهد خود بعنہ دفاع از ایران پایبندند و بهوضوح نشان دادند ایران برای ایرانیان است و خودشان برایش تصمیم خواهند گرفت و این تعیین سرنوشت حق آنان اسـت. این همان شـگفتی این ۱۲ روز اسـت که کسـی انتظار آن را نداشت بهجز کسانی که با این مردم زیسته، در غمهایشان گریسته و در شادیهایشان خندان و سهیم بودهاند. اینک مردم از بنبست عاطفی که سالها گریبانشان را گرفته بود رهایی یافتهاند. اگر زمانی فقط مىدانسـتند چـه نمىخواهند، اکنون دیگــر میدانند چه میخواهند و میداننــد خواســتههای خــود را از چه مسـیری دنبال کنند. ایــن ۱۲ روز نشان داد مردم ایران زندهاند، نفس میکشند و ایران را دوست دارند. دیگر جایے برای انکار آنها باقی نماندہ است و دیگر هیچ عندر و بهانهای پیچیده در لفافهای ایدئولوژیک در تصمیمگیــری آنان اثری نــدارد. آنان مردماند، بەسادگى واژه چهارحرفى مـردم و به بزرگــی مــردم. فراموش نکنیم مردم واژه جمع است و مفرد ندارد. بنابراین دیگــر جایی برای انکار مـردم باقــی نمانــده و هیــچ جناح سیاسی قادر نیست از مردم بهمثابه حامیان خود سخن بگوید.

♦ از كتـاب «آنتيگونه» اثر سـوفوكلس،

. یه جوه ایر سوفو ترجمه نجف دریابندری، نشر آگاه

سایه تل آویو بر مرزهای شمال غربی؛ وقتی رئیس جمهور ایران از باکو توضیح می خواهد

مرزباریک همسایگی و همدستی

وحیده کریمی: در میانه جنگ تحمیلی ۱۲روزه و تحولات پرشتاب امنیتی و ژئوپلیتیکی منطقه، روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان در موقعیتی پیچیده و شكننده قرار گرفته است؛ وضعيتي كه بيش از آنكه تحت تأثیر بیانیههای دیپلماتیک رسـمی باشد، اکنون بهوضوح در میدان روایتها، شبکههای اجتماعی و افکار عمومی شکل میگیرد. انتشار گسترده شایعات و گمانهزنیها در فضای مجازی مبنی بر نقش غیرمستقیم یا حداقل حمایت باکو از عملیات پهپادی اسـرائیل علیه ایران، یک بار دیگر ضرورت بازخوانی ابعـاد پنهان و پیدای مناسـبات تهران-باکو را در سطح بالای امنیتی برجسته کرده است.

در چنین شــرایطی، چالش اصلی نهصرفا مرز مشترک یا رقابتهای سنتی در قفقاز جنوبی، بلکـه تلاقی ناهمگون سیاستهای امنیتی، گرایشهای ایدئولوژیک و وابستگیهای راهبردی جمهوری آذربایجان با رژیم اسرائیل است؛ بازیگرانی که از منظر تهران، در پی مهار و تضعیف نقش منطقهای ایران هستند. این در حالی است که دولتهای دو کشـور، در بیان رسمی خود، پیوسته بر همکاری و احترام متقابل تأكيد دارند، اما زير پوست اين گفتمان ديپلماتيک، سطحی از بیاعتمادی مزمن در حال شکلگیری مجدد است. افزایش حجم دادههای غیررسمی، گزارشهای تأییدنشده از ورود پهپاد از مرزهای شـمال غربی و بازگشایی معنادار مرز آسـتارا در روزهای آغازین درگیری، همه و همه به پرسشی کلیدی دامن میزند؛ آیا باکو میتواند در بزنگاههای حساس منطقهای، خود را از سایه سنگین بازیگران فرامنطقهای رها کنــد و همچنان در نــگاه افکار عمومی ایران، شــریک قابل اعتمادي باقي بماند؟

در واقع، آزمون اعتماد تهران و باکو دیگر صرفا در سطح مذاكرات رسـمي يا تماسهاي تلفني ميان مقامات تعريف نمی شـود، بلکه اکنون در میدان باورهـا، حافظه تاریخی و برداشتهای نخبگان سیاسی و امنیتی شکل گرفته و آینده این روابط، در گرو پاسـخهای شـفاف به همین پرسشهای برآمده از دل بحران است.

شكافهاى پنهان زير پوست گفت وگو

در تماس تلفنی میان مسعود پزشکیان، رئیسجمهور ایران، و الهام علیاف، رئیسجمهور آذربایجان، ایران رسما خواستار راستی آزمایی درباره احتمال ورود ریزپرندههای مهاجم اسرائیلی از مسیر آذربایجان شد. پزشکیان با یادآوری شهادت فرماندهان نظامی و غیرنظامیان در جریان حملات، بر لزوم پاسخگویی و شفافسازی متحدان منطقهای تأکید کرد. اگرچه علیاف در پاسـخ، هرگونه استفاده از آسمان یا خاک کشورش برای حمله به ایران را بهشدت تکذیب کرد و بر تسلط کامل باکو بر فضای سرزمینی خود پای فشرد، اما این اظهارات رسمی نتوانست از موج تردیدهایی که در سطح تحلیلگران و رسانه ها شکل گرفته بود، بکاهد. چندی پیش هم جیحون بایرامـوف، وزیر خارجـه آذربایجان، در تماس تلفنی جداگانه با همتای ایرانیاش، بر مواضعی مشابه تأكيد كرد. وزير امور خارجه جمهوري آذربايجان ضمن ابراز تسلیت به مناسبت شهادت جمعی از فرماندهان نظامی ایران، از جمله سردار شهید باقری، همدردی دولت و ملت آذربایجان را با دولت و مردم ایران و خانوادههای قربانیان ابراز داشت. اوهمچنین تأکید کرد: جمهوری آذربایجان به هیچ عنــوان اجازه نخواهد داد از حریــم هوایی یا خاک این

کشور برای حمله به ایران یا سایر کشورها استفاده شود. وزیر

ایران در راســتای دفاع مشــروع از خود پاسخ قاطعی به این تجاوز خواهد داد.

مرز آستارا؛ بازگشایی ناگهانی یا استراتژی پنهان؟

مرز آسـتارا پس از شـش سـال در روزهای نخستین جنگ بود. این رویداد، همزمان با شدتگرفتن حملات پهپادی به خاک ایران، در نگاه بسیاری از تحلیلگران و کاربران شبکه های اجتماعی، نه یک اتفاق صرفا انسانی یا مرزی، بلکه بخشی از یک سناریوی امنیتی پنهان تلقی شد. برخی کاربران فارسیزبان با تردید از «بازشدن مسیرهای فرار برای عوامل نفوذی» سـخن گفتند و این تحرک مرزی را در امتداد همکاریهای استراتژیک باکو و تلآویو تحلیل کردند.

شراكت راهبردى بااسرائيل وتداوم سايه بي اعتمادي

آذربایجان در دو دهه اخیر، به شریک نظامی برجستهای برای اسـرائیل در منطقه قفقاز تبدیل شده است. از امضای قراردادهای دفاعی، تولید مشترک تسلیحات سبک با اســتاندارد ناتو، تا خرید بیش از پنــج میلیارد دلار تجهیزات نظامی فقط در دو سال گذشته، همه نشانههایی از یک پیوند راهبردی عمیق میان باکو و تلآویو هستند.

براساس گزارش سال گذشته سایت مشرق نیوز، اسرائیل با مشارکت بیش از ۵۰ فرمانده نظامی و امنیتی، ساختار ارتش آذربایجان را بازسازی کرده، چندین رزمایش آموزشی و عملیاتی برگزار کرده و حتی در حوزههای غیرنظامی چون معماری، آموزش، باستانشناسی، تبلیغ بهائیت و حوزههای فرهنگی نیز نفوذ گسـتردهای یافته اسـت. ناظران هشـدار دادهاند که در تاریخ معاصر، اسرائیل با کمتر کشوری بهاندازه آذربایجان روابط چندلایه و تعاملی داشته است.

امور خارجه كشورمان نيز حمله مسلحانه رژيم صهيونيستي بــه ایران را نقض آشــکار حاکمیــت ملی و زیر پا گذاشــتن همه قوانین و مقـررات بینالمللی توصیف کرد و گفت: این اقدامـات، صلـح و امنیت جهانی را به مخاطـره انداخته و

یکی از نقاط کانونی تشدید ظن عمومی، بازگشایی

افكار عمومي، شـبكههاى اجتماعي و سـنجش مشـروعيت در غیاب اطلاعات رسمی شفاف، برخی از تحلیلگران ایرانی و حتی رسانههای خارجی نظیر فرانس۲۴، بهصراحت از نقش جمهوری آذربایجان در میزبانی از زیرساختهای موساد برای نفوذ به ایران سخن گفتهاند. در این میان، موج فزایندهای از بی اعتمادی در فضای عمومی ایران بهویژه نسبت به احتمال حمایت باکو از رژیم اسرائیل و اقدامات خرابکارانه اسرائیل در حال شکلگیری است؛ بیاعتمادیای که میتواند در بلندمدت بر روابط اقتصادی، مرزی و فرهنگی

آزمونی دشوار برای باکو و آزمونی دوچندان برای تهران

دو کشور تأثیرگذار باشد.

هرچند دولتهای ایران و جمهوری آذربایجان در سطح رسمی همچنان بر همبستگی، حسن همجواری و احترام متقابل تأکید دارند، اما بسـتر روابط دوجانبه در میانه بحران اخیر، دسـتخوش تردیدها و چالشهای نوین شـده اسـت. آزمون واقعی نهصرفا برای باکو، که برای تهران نیز آن است که چگونه می تــوان در دوران جنگهای ســایه و نبردهای یهیادی، میان سیاستهای دوگانه، رویکردهای امنیتی پنهان و الزامات همسایگی، توازن و اعتماد متقابل را حفظ کرد. در غیاب این شفافسازی، روابط ایران و آذربایجان ناگزیر به سمت پیچیدگی بیشتر و فاصلهای غیررسمی اما مؤثر در مناسبات منطقهای حرکت خواهد کرد.

هرچند با اثبات چنین شایعاتی ایران سکوت نخواهد کرد و حمایت از اســرائیل نهفقط برای آذربایجان، که هر کشوری در منطقه که در راستای تسهیل حملات نظامی اسرائیل به خاک ایران گام برداشــته، بیپاسخ نخواهد ماند. البته این به معنای حمله نظامی به چنین کشورهایی در روزهای پس از جنگ ۱۲روزه نیست و ایران مطمئنا گزینههای زیادی روی میز خواهد داشـت تا مانع تکرار چنین رفتارهایی شود و اگر حمایتی چون تسـهیل ورود هواپیماهای جنگی اسـرائیل یا ريزپرندهها اثبات شوند، پاسخ ايران قطعي خواهد بود.